

ІСТОРИКО –
ЕКОНОМІЧНИЙ
НАРИС
НАСЕЛЕНИХ
ПУНКТІВ
БУГАЇВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

1964р.

На самій окраїні Рівненської області , на захід і північ від міста Радивилів, по обох берегах річки Слонівка розкинулось три населених пункти – село Опарипси, село Бугаївка, село Лев”ятин. Вони розташовані на території , яка належить до Бугаївської сільської ради, Радивилівського району Рівненської області. Землі всіх трьох населених пунктів межують з землями Бродівського району Львівської області. І через те, що всі ці три населені пункти дуже близько розташовані один від одного, вони мають спільну історію.

За переказами людей назва села “Опарипси “ походить від слів “пара псів”. Ніби колись пан панові проміняв це село на пару породистих псів. 1/

Про походження назви села Бугаївка існує дві легенди.

Перша – назва села “Бугаївка” походить від того, що першим жителем (засновником) цього села була людина з прізвищем Бугай, який оселив+ся на невисокому піщаному горбі посередині сучасного села. За іншими даними назва села Бугаївка походить від того, що колишні власники цього села тримали гуральню і відходами цього підприємства – брагою відгодовували биків (бугаїв), яких тримали в даному селі і м’ясо яких постачали військам, розташованих навколо їх помістя. Про походження назви села “Лев”ятин” відомостей немає. 2/.

Вперше в письмових документах село Опарипси згадується в описі Луцького окружного замку від 1545р. як маєток (городня) Олександра Коритенського. Пізніше в цьому ж описі село Опарипси згадується як “городня” Андрія Русиновича і його брата.3/. І ще відомо, що Андрію Русиновичу і його брату належали села Бугаївка і Лев”ятин. 4/. Потім ці населені пункти належали князям Радзівілам, сім’ї Мальчевських. Після Мальчевських ними володіли Міончинські. Останній із них генерал Ксетан Міончинський пропив і програв свої володіння в карти. Після цього населені пункти належали багатьом власникам, нарешті, в 1831 році ними стали володіти князі Урусови. 5/.

Пани жили в палаці, який був побудований на окраїні містечка Радзівілова (тепер Радивилів). Вони проводили своє життя в розкоші та розвагах. На них працювали селяни-кріпаки. Селянам жилося дуже важко. Дехто з них тікав від панів у Придніпров”я. Вони селились там, називаючи свої нові поселення назвами покинутих рідних сіл.

В 1861 році селяни були звільнені від кріпацтва, але залишались майже без землі. Їм належали лише невеличкі клаптики самих неродючих піщаних ґрунтів.

1/.3 розповіді жителя с.Бугаївки Мартинюка Павла Степановича, 1884 року народження.

2/.3 розповіді жителя с.Бугаївки Качурця Данила Григоровича, 1897 року народження.

3/.Н.І.Теодорович “Церково-статистическое описание церквей и приходов Волинской епархии”. Почаїв, 1885р. ст160.

4/.Там же

5/. Див. Там же

В основному селяни займались землеробством. Культура обробітку ґрунту була низька. Землю обробляли дерев'яним знаряддям. Ще й досі в деяких жителів зберігаються ці знаряддя.^{1/} Краї землі пани залишили собі, а потім за високу ціну продавали її селянам. Населення складалось переважно з селян-бідняків. Вони батракували в панській економії і йшли на інші заробітки – на будівництво доріг, перевезення за кордон хліба, на фабрики містечка Радзівілова тощо. Частина жителів займалися контрабандою, бо на землях населених пунктів проходив до 1914р. кордон між Росією і Австро-Угорщиною. Нелегким був цей зароблений хліб. Селяни часто піддавались обстрілу як російських, так і австро-угорських прикордонників, переслідувались царською поліцією.^{2/}

Становище батраків, які працювали в економії Урусових та в заможних селян, було теж дуже важким. Заробітна плата була дуже низькою. Робочий день тривав з ранку до ночі. Селяни жили в жалюгідних халупах, критих соломою, з маленькими віконцями. Інколи за неспроможність сплатити податок в них забирали останнє майно. До 1917р. на території населених пунктів не було ні одної школи, ні однієї бібліотеки і жодного клубу.^{3/}

Населені пункти не раз були свідками історичних подій. Так 19 червня 1863р. на території сіл Бугайвка і Лев"ятин відбувся бій пограничних козачих військ з польськими повстанцями-інсургентами. Загін польських повстанців в кількості 2500 чоловік під командою Висоцького біля Радзівілова розділилися на дві групи і, обходячи Радзівілов, направився через село Бугайвка і хутір Лев"ятин в сторону кордону. Але обидві групи цього загону були розбиті царськими військами. Більшість інсургентів загинула, деякі з них попали в полон і лише невеликій кількості вдалось перейти кордон.^{4/}

Населені пункти місцем переплавлення в Росію з-за кордону нелегальної марксистської літератури, місцем переходу через кордон більшовиків. На одному з пограничних пунктів біля села Опариси був затриманий трактор з нелегальною літературою, серед якої знаходилося багато примірників брошури В.І.Леніна “До селянської бідноти”.^{5/} За переправлення і розповсюдження марксистської літератури в 1910 році були схоплені царськими жандармами жителі села Бугайвка Кащенко і Рачковський Степан – поштові чиновники. Вони були засуджені і вислані в Сибір, звідки вже ніколи не повернулися.^{6/}

Розповсюдженням і переправленням нелегальної літератури і переведенням більшовиків через кордон займалися і такі жителі села Бугайвка, як Морох Трохим, Шелест Пилип, Рачковський Павло, Рачковський Дмитро і Кищук Михайло. В 1912 році, щоб уникнути арешту, вони мусили емігрувати за кордон.^{7/}

1/3 розповіді жительки с.Опариси Пукас Анастасії Семенівни 1882р.н.

2/3 розповіді Мартинюка Андрія Тихоновича, 1897р. народження

3/ Див. там же

4/ З напису на могильній плиті на кладовищі м. Червоноармійська

5/3 розповіді жителя с.Бугайвка Рачковського Павла, 1872р.н.

6/ Там же

7/ Дивитись там же

Місцем воєнних дій були населені пункти під час першої світової війни. Їх територія декілька разів переходила із рук в руки. На ній були частими антивоєнні виступи і солдатські мітинги, а також братання з солдатами австро-угорської армії. 1/ Трудящі населених пунктів радо зустрічали звістку про перемогу Великої Жовтневої соціалістичної революції в Росії.

У місті Радзівлові та його околицях були проголошені Ради.

Проте, Радянська влада проіснувала недовго – з листопада по грудень місяць 1917 року. 29 грудня владу захоплює українська контрреволюція. 18 лютого 1918 року населені пункти були окуповані німецькими (за Брестським договором)ю Після німців населені пункти були знову захоплені українською контрреволюцією. В травні 1919 року трудящі населених пунктів були звільнені від петлюрівців Таращанським полком. В Таращанський полк вступили двоє юнаків села Бугайки – Мартинюк Василь і Морох Андрій. Із серпня 1919 року населені пункти були захоплені інтервентами – білополяками. В села прибула польська жандармерія, яка жорстоко розправлялася над селянами.

В населених пунктах був сформований загін повстанців в кількості 200 чоловік . Активним учасником цього загону був Шелест Пилип. Повстанці разом з іншими загонами тримали оборону від Радзівілова аж до Берестечка. Біля села Опарипси повсталі селяни захопили у білополяків броньовик і взяли в полон польських жовнірів, які здивовано потім говорили: “Що то за вояки! От і більшовики. В солом”яних брилях, з підкоченими штанами, з вилами в руках, а на броню лізе!”^{2/}

Переламний наступ Першої Кінної Армії Будьонного привів до визволення населених пунктів від більшовиків. Корпус генерала Галлера, 3/ навербований з польських емігрантів у Франції, який стояв під селом Опарипси був розбитий віщент.^{3/}

На багатолюдному мітингу, присвяченому визволенню Радзівілова і навколоїшніх сіл, виступили трудящі сіл Опарипси та Бугайка з подякою Червоній Армії за визволення від більшовиків. Жителі села Опарипси і Хутора Лев”ятин постачали бійцям продукти, підвозили снаряди і патрони. Селяни показували червоноармійцям дорогу, ходили з ними в розвідку, повідомляли про розташування ворожих військ. Селяни доглядали за хворими і пораненими. ^{4/}

На визволеній території почалось радянське мирне будівництво. Органи Радянської влади дали трудящим сіл землю. Були відкриті школи, клуби, бібліотеки, були створені також відділи робітничо-селянської міліції. Однак радянське будівництво, що тривало два місяці на Рівненщині, було знову перервано. В другій половині вересня 1920 року Рівненщина була знову і вже надовго окупована більшовиками.

1/ Розповідь жителя с.Опарипси Довгалюка Антона Івановича 1891р.н. директора Опарипівської школи – семилітки .

2/3 розповіді жительки с.Опарипси Пукас Анастасії Семенівни 1882 року народження

3/ З розповіді жителя с.Бугайка Качурця Данила Григоровича 1897 року народження

Трудящі даних населених пунктів, як і трудящі всієї Західної України, терпіли потрійний гніт – соціальний, національний і релігійний. Особливо важким було становище селян, які терпіли від безземелля. Частина землі, ліси і пасовища й надалі продовжувала залишатися в руках княгині Урусової, яка продовжувала її продавати за високу ціну. Значна частина землі, яка раніше належала Урусовій, була роздана осадникам-пілсудчикам. Доведені до відчая селяни не раз вчиняли сварки і бійки за землю. Інколи доходило до вбивств. Так в 1927 році за клаптик землі був безкарно зарублений своїми заможними родичами житель села Бугаївка Шелест Пилип, в минулому активний учасник боротьби за встановлення Радянської влади в даній місцевості.^{1/}

Важке життя селян гнало їх на заробітки в далекі країни. Багато сімей відправилось в Південну Америку, але деякі з них, не знайшовши там щастя, після багатьох років поневірянь повернулись знову додому.^{2/}

Поляки старались тримати народ в темряві і неуцтві. На території населених пунктів була лише одна початкова школа, в якій навчалось мало дітей і то тільки на польській мові. Клуби і бібліотеки були відсутні. На всі три населені пункти не було ні одного фельшерського пункту. Часто серед населення поширювались інфекційні хвороби, такі як дизентерія, тиф і інші, які забирали немало людей, особливо дітей і молоді. Важка фізична праця, неписьменність і політична безправність були постійними супутниками кожного громадянина.^{3/}

Але населення цих сіл, як і трудящі всієї Західної України, боролись проти соціального гніту, виступали за воз’єднання з Радянською Україною. Велику роль в цій боротьбі відігравала місцева організація КПЗУ, членами якої були такожителі населених пунктів, як Черняк Петро, Влада Імірський Василь і інші.^{4/}

Селяни, які працювали в млинах, пекарнях, тартаках разом з робітниками м. Радзівілова брали участь в страйках. Вони вимагали восьмигодинного робочого дня, підвищення заробітної плати і платної відпустки. В числі організаторів таких страйків був житель с. Опарипси Артеменко Іван. За це він не раз сидів в польській тюрмі. Але дуже часто така боротьба не приносила трудящим ніякого полегшення в їх житті.^{4/} Справжнє звільнення прийшло тільки в вересні 1939 рн., коли всі західно-українські землі були звільнені з-під влади панської Польщі і возз’єднані в єдиній Українській Радянській Соціалістичній Республіці. Вперше восени 1939р. жителями населених пунктів були обрані місцеві органи Радянської влади – Ради.

Селяни зажили по новому.

Землі, які раніше належали осадникам, були розподілені між селянами. В селі Опарипси була відкрита восьмирічна школа. В усіх трьох населених пунктах були відкриті клуби і бібліотеки.

1/ З розповіді Гуштаб Mariї Петрівни жительки с.Бугаївка, 1906 року народження.

2/ З розповіді Федоровича Семена, жителя м. Червоноармійська, який побував в Америці, 1901 року народження

3/ З розповіді Мартинюка Андрія Тихоновича, жителя с.Бугаївка, 1897 року народження

4/ Ровенський облдержархів, ф.33, оп.2, спр.83

В 1940році виникла перша місцева комсомольська організація. Першими комсомольцями були Рачковська Марія, Рачковський Пилип, Демчук Костянтин, Довгалюк Ілько, Федоришин Михайло, Федорович Олександр, Яльницька Лідія і інші. 1/ Але 22 червня 1941 року миролюбна праця радянського народу була перервана віроломним нападом на Радянський союз фашистською Німеччиною. 28 червня 1941 року населені пункти вже були окуповані німцями. Становище людям під час окупації було надзвичайно важким. Німці забирали в них все: хліб, худобу, птицю. За несплату податків людей катували, і вони ховались від німців, як від хижих звірів. Фашистські палачі чинили над місцевим населенням страшні звірства. Так по-звіриному вони вбили Ковальчука Івана, Мартинюва Івана, Бондаря, Урбановича і інших жителів села Бугаївка. В січні 1944 року гестапо скопило 10 чоловік із с.Опарипси і хутора Лев'ятине. Після страшних катувань руки зв'язали колючим дротом і розстріляли біля Радивилова в яму наповнену водою, родичам не дозволяли забирати розстріляних. Багато жителів були насильно вивезені на каторгу до Німеччини. В лютому 1944 року за знайденого вбитого німця було вивезено до Німеччини майже все доросле чоловіче населення села Бугаївка. В березні 1944 року, при відступі, німці підпалили Опарипси і Бугаївку. В палаючих будівлях задихнулось і згоріло багато людей. Всього на території населених пунктів в роки німецької окупації було закатовано німцями 47 чоловік, вивезено до Німеччини 89 чоловік, нанесено збитків на суму 42239889 крб. 2/

За роки німецької окупації в населених пунктах була створена, які не менше німців чинили розправи над місцевим населенням. Трьох із них – Бондаренка, Кручка і Назарчука народ засудив в 1959 році до вищої міри покарання – розстрілу. Вони закатували всіх місцевих радянських активістів: Тушаковську Тетяну, Сухакнова Івана, голову сільської ради і комуніста Мартинюка Григорія, Черняка Миколу, Демчуків – Тимофія і Володимира, Яницьку Лідію і ряд інших. Ними було знищено також багато сімей польської національності – Хмілевські, Варфалюки, Вітковські, Яницькі і інші. 3/

Населення, як могло, чинило опір німецьким окупантам: приховували продукти, уникали вивозу до Німеччини, а інколи чинили навіть збройний опір. Вже влітку 1948 р. фашисти боялись входити в села. А коли вони спробували одного разу пограбувати село Бугаївку, населення їх вигнало їх звідти, при цьому було вбито вісім німців. 4/

Трудящі населених пунктів чекали визволення від німців Радянської Армії. І це визволення прийшло 19 березня 1944 року. В ці дні радянські війська визволили населені пункти від фашистських поневолювачів. В визволені населених пунктів брали участь воїни різних національностей.

В бою за визволення населеного пункту села Опарипси віддав своє життя Герой Радянського Союзу гвардії – капітан Павло

1/ З розповіді Федоровича Михайла, жителя с.Бугаївки, бувшого комсомольця, 1920р. народження.

2/Ровенський облдержархів “Хронологічний довідник на населені пункти Ровенської області про окупацію і звільнення від німецько-фашистських загарбників”:

3/ З розповіді жителя с.Бугаївка Мартинюка Андрія Тихоновича, 1897 року народження.

4/ Див. там же

Григорович Стрижак, була розташована за селом Опарипси (тепер там колгоспний сад). Великі сили Німців при пітримці авіації і танків, перейшли в контратаку. Гвардійсьці-артелеристи, не зважаючи на ураганне бомбардування, вогнем з прямоїнаводки косили німців цеп за цепом. Проти батареї німців кинули 30 танків, в битві трьох десятків танків із жмелькою Артилеристів, які знаходилися у відкритому полі, переможцем вийшли артилеристи.

Гітлерівці, розлютовані поразкою, почали нову атаку. Знову на гвардійців пішла лавина танків і піхота. Над головами страхітливо ревіли ворожі літаки. Під ногами ходором ходила земля. І знову мужньо стояли, зневажаючи страх і смерть гвардійці батареї. Кожною гарматою було пібито по декілька танків, а герой-комбат в цьому бою особисто запалив 6 машин. Сотні фашистських трупів валялись навколо батареї. Так описує про геройчний подвиг Стрижака його друг, учасник бойових дій за наші села марійський письменник М.С.Калашніков в книзі “Три радянські богатирі”.

Німці закріпились під Бродами, а передові лінії наших військ – на землях Лев’ятинів і Опарипси. І лише в липні 1944 року Радянська Армія пішла в наступ.

Трудящі населених пунктів, як і весь радянський народ, віддавали всі сили на розгром німецько-фашистських загарбників. В рядах Радянської Армії, що громила загарбників, були воїни сіл Опарипси, Бугаївки і Лев’ятин. Багато з них полягли в боях за Батьківщину.

Війна принесла трудящим населених пунктів, як і всьому радянському народові, великі збитки. Але вже з перших днів після наступу радянських військ під Бродами, населення сіл під керівництвом Комуністичної партії приступило до відбудови і дальнього розвитку народного господарства.

Минали роки, і населені пункти ставала невідзначеними. Грандіозні зміни сталися в них в післявоєнні роки. Трудящі зажили по новому. Більшість жителів населених пунктів вступили до колгоспу (на території Бугаївської сільської Ради їх було три). В 1956 році внаслідок укрупнення ці колгоспи об’єдналися в один колгосп, який носив назву “Заповіти Ілліча”. На території населених пунктів було побудовано дві тваринницькі ферми (в с.Опарипси і Бугаївка) 1958 році було побудовано на них дві типові чотирирядні корівники. Всі роботи в колгоспі майже повністю механізовані. На колгоспних ланах працює багато сільськогосподарських машин.

Місцева партійна організація провела ряд заходів по виконанню рішень ХХ з’їзду КПРС. Було складено план дальнього підвищення рівня механізації сільськогосподарського виробництва, електрифікації колгоспу, план збільшення виробництва основних продуктів тваринництва – м’яса і молока, збільшення виробництва технічних культур на 40% 1/

Трудящі населених пунктів ведуть активну боротьбу за перетворення в життя рішення ХХІ з’їзду КПРС і рішень Грудневого Пленуму 1963 р. і лютневого Пленуму 1964р. і домагаються ряду досягнень в господарстві і культурному будівництві.

Колгосп за останні п’ять років, з 1959 по 1963 рр. Підвищив врожайність сільськогосподарських культур з 11,4 ц. З 1га до 14,5 ц. В колгоспі

1/ Звіт правління колгоспу "Заповіти Ілліча" за 1963р.

щорічно збільшується площа під посів кукурудзи. Якщо в 1959 році її висівали 50га, то в 1963 – 200га. 1/

Збільшення врожайності зернових культур дало можливість колгоспові збільшити продаж зерна з 247 тонн в 1954 році до 653 тонн в 1963 році 2/ За цей період набагато збільшилось виробництво молока і м'яса. Збільшились трудові доходи колгоспу. 1959 році вони складали 489973 крб., а в 1962 році - 638423 крб. З ростом економіки і грошових доходів збільшилась виплата колгоспникам за трудодень. Зміцніла трудова дисципліна в колгоспі. 3/(ф-003, ф-005, ф-004)

За трудовий героїзм в колгоспі нагороджено орденами і медалями 6 чоловік. Орденом Трудового Червоного Прапора нагороджена доярка колгоспу, жителька с.Бугайвка, Довгалюк Євдокія Іванівна, медаллю "За доблесний труд" нагороджений Мартинюк Андрій Тихонович. Імена 27 колгоспників занесені в "Книгу пошани", 12 чоловік і одна тваринницька ферма борються за звання ударника комуністичної праці. 4/(ф-1-001)

За роки Радянської влади змінився соціальний склад населення. Якщо до 1939 р. на території населених пунктів проживало : 1 священик, 1 псаломщик, 21 робітник, 3 представники інтелігенції, 18 сімей середняцьких і 265 сімей – бідняків, то 1963 році тут проживає 290 робітників, 144 представники інтелігенції і 1516 колгоспників. 5/

За роки Радянської влади дуже покращилося культурне обслуговування трудящих. В 1951 році на території населених пунктів була повністю ліквідована неписьменність. Працює дві школи – одна восьмирічна в с.Опарипси і одна початкова на хуторі Лев"ятин. За роки Радянської влади з населених пунктів 48 чоловік здобули вищу освіту, чотири із них професію лікаря, 18 – вчителя, 17 – інженера і інші. В даний час у вищих навчальних закладах навчалося 10 осіб. 6/

В обох селах працюють дитячі ясла, які охоплюють 55 дітей. В с.Бугайвка і в с.Опарипси відкриті і працюють фельдшерсько-акушерські пункти, де місцеве населення постійно одержує лікарську допомогу. В усіх трьох населених пунктах є клуби і бібліотеки. В бібліотеках нараховується 15756 книг і 1087 читачів. Тільки на утримання школи на хуторі Лев"ятин, і двох медпунктів, клубів і бібліотек держава відпускає щорічно 12956 крб. 7/ На території населених пунктів працює дві постійні кіноустановки, які чотири рази в тиждень демонструють перед трудящими нові художні і документальні кінофільми.

Багато нових змін відбулось в житті і побуті трудящих.

Молодь села вступає в колгосп і не відвідує церкву. Церемонія шлюбів і реєстрація народження дитини проходить в урочистій обстановці в сільській Раді. На території населених пунктів відсутні всякі релігійні секти. За останні роки немає випадків вінчання в церкві молоді, яка одружується. Переважна більшість молоді населення, молодь і літні люди систематично відвідують клуб і бібліотеку, кіно, беруть участь в гуртках (ф-006, ф-002, ф-007) 1/ Звіт правління колгоспу "Заповіти Ілліча" за 1963р

2/ Див. там же

3/ Дані по колгоспу. Звіт правління колгоспу "Заповіти Ілліча" за 1963р

4/ Див. там же

5/ Погосподарські книги Бугайвської с/Ради за 1963р.

художньої самодіяльності та в різних галузях громадського життя сіл.

На землях населених пунктів простяглися лінії Добротвірської ДРЕС. В 1964 році буде закінчено повністю електростанцію населених пунктів. Населення передплачує 197 примірників журналів, 708 примірників різних центральних, республіканських та місцевих газет. Зараз в особистому користуванні трудящих населених пунктів є 2 автомашини, 35 мотоциклів, 600 велосипедів, 15 телевізорів. В кожній хаті є радіоточка. 1/

За роки Радянської влади дуже зрос житловий фонд трудящих (на 50%). Більшість трудящих живе тепер в нових просторих, світлих приміщеннях. Велику допомогу індивідуальним забудовникам подає правління колгоспу. Тільки за один 1962 рік колгоспом було відпущене для них 200 тисяч цегли, 230 тонн вапна, 147 кубометрів лісоматеріалів і інше. 2/

Деяким жителям села держава виплачує щомісячно пенсій на суму 2250 крб., а багатодітними і одиноким матерям – 198 крб.

Всім штатним працівникам колгоспу надаються щорічно відпустки, а всім непрацівникам – пенсії у вигляді трудоднів на суму 4785 крб. щорічно. 3/

Невідомо багатими і красивими стають населені пункти Опарипси, Бугаївка і Лев'ятин. Їх жителі невтомно трудяться і вносять великий вклад в побудову комуністичного суспільства в нашій країні.

1/ Відомості з Бугаївської сільської Ради (погосподарські книги)

2/ Дані по колгоспу. Звіт правління к-ту "Заповіт Ілліча"

3/ Дані з Бугаївської сільської Ради (погосподарські книги)

C П И С О К

*використаної літератури при написанні історико-економічного нарису
Бугаївської с/Ради, Дубенського району Рівненської області*

1. Історія Української РСР, том II, видав. Київ 1959р.
2. І.А.Кучкало “Ровенська область”, видав.Київ 1959р.
3. Н.І. Теодорович “Церковно-статистическое описание церквей и приходов Волинской епархии”. Почаїв 1885р. стр. 160
4. Рівненський облдержархів, ф-33, оп.5, стор.83.
5. Рівненський облдержархів “хронологічний довідник на населені пункти Рівненської області про окупацію і звільнення від німецько-фашистських загарбників”.
6. Погосподарські книги Бугаївської с/Ради за 1963р.
7. Звіт правління колгоспу “заповіт Ілліча” за 1963 р.
8. Списоки вчителів шкіл Дубенського району за I/X 1963р.
9. Статистичний звіт Опарипсівкої 8 р. школи за 1962-1963 pp.
10. Розповіді жителів с.Бугаївка
 - Мартинюк Павло Степанович, 1884 року народження
 - Качурець Данило Григорович, 1887 року народження
 - Пукас Анастая Семенівна, 1882 року народження
 - Мартинюк Андрій Тихонович, 1897 року народження
 - Довгалюк Антон Іванович, 1891 року народження
 - Гуштаб Марія Петрівна, 1906 року народження